

Tilburg University

Commentaar op art. 129 Sv

van Laanen, F.

Published in:
Het wetboek van strafvordering

Publication date:
2009

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Laanen, F. (2009). Commentaar op art. 129 Sv. In A. L. Melai, & M. S. Groenhuijsen (Eds.), *Het wetboek van strafvordering* (pp. 129-1-129-2). Kluwer.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Artikel 129

*Mr. F. van Laanen**

Waar van misdrijf in het algemeen of van enig misdrijf in het bijzonder gesproken wordt, wordt daaronder medeplichtigheid aan, poging tot en voorbereiding van dat misdrijf begrepen, voorzover niet uit enige bepaling het tegendeel volgt.

1 Inhoudsopgave

De commentaar op art. 129 is opgebouwd uit de volgende aantekeningen:

- aant. 2: Wetsgeschiedenis;
- aant. 3: Achtergrond van de regeling;
- aant. 4: Hoofregel;
- aant. 5: Uitzonderingsmogelijkheid;
- aant. 6: Misdrijf en geen overtreding;
- aant. 7: Andere wetgeving.

2 Wetsgeschiedenis

Art. 129 is sinds de inwerkingtreding van het Wetboek op 1 januari 1926 – zie de Wetten van 15 januari 1921, *Stb.* 1921, 14 en van 30 juli 1925, *Stb.* 1925, 343 - eenmaal gewijzigd. Bij de Wet van 27 januari 1994, *Stb.* 1994, 60 (i.w.tr. 1 april 1994) werd de voorbereiding aan de bepaling toegevoegd.

3 Achtergrond van de regeling

De bepaling wordt in de parlementaire geschiedenis niet anders toegelicht dan door verwijzing naar art. 78 Sr.¹ De bepalingen zijn dan ook gelijkkluidend. Het dient om nodeloze omslachtigheid in specifieke wetsbepalingen te voorkomen.² Zo kan in een wetsartikel het woord misdrijf worden gebruikt, zonder dat daaraan steeds hoeft te worden toegevoegd 'dan wel medeplichtigheid daaraan, poging daartoe of voorbereiding daarvan'.

4 Hoofregel

Art. 129 breidt de werking van de concrete strafvorderlijke bepalingen waarin van misdrijf wordt gesproken uit tot gevallen van poging, voorbereiding of medeplichtigheid. Zodoende kan bijvoorbeeld in geval van ontdekking op heterdaad van een diefstal, maar ook van een poging daartoe, ter aanhouding van de verdachte een plaats, niet zijnde een woning, worden betreden (vgl. art. 55) en bestaat de aangifteplicht van bijvoorbeeld art. 160 niet alleen voor voltooide moord, maar ook voor de poging daartoe³. Met name is relevant om in verband met de gevallen van voorlopige

* Floris van Laanen is universitair docent straf- en strafprocesrecht aan de Universiteit van Tilburg.

1. Ontwerp Staatscommissie-Ort 1913, II, p. 156. Vgl. daarover ook nog aant. 3 op Inleiding op boek 1, titel IX Sr (suppl. 111, oktober 2000), in: Noyon/Langemeijer/Remmelink.

2. Blok & Besier 1925, I, p. 396.

3. Ontwerp Staatscommissie-Ort 1913, II, p. 174 en Corstens 2009, p. 79.

Art. 129

hechtenis, waarover art. 67 lid 1 sub *a*, nog op te merken dat ingevolge art. 129 van de concreet bedreigde straf niet een derde of de helft moet worden afgetrokken.¹

5 Uitzonderingsmogelijkheid

Art. 129 Sv geeft net als art. 78 Sr een hoofdregel en een uitzondering: voor zover niet uit enige bepaling het tegendeel volgt. Het zou dan gaan om een bepaling waaruit volgt dat slechts wordt gemikt op de dader van het voltooide misdrijf, zoals soms het geval is bij de strafrechtelijke pendant.² Dat kan, blijkens de wetsgeschiedenis van het Wetboek van Strafrecht, ook op impliciete wijze. Daarin wordt verwezen naar art. 45 en art. 49 Sr³ (waaraan art. 46 Sr kan worden toegevoegd). Die gaan over de strafmaat bij poging, medeplichtigheid en voorbereiding en daarop ziet het betekenisartikel (logischerwijze) niet. In het Wetboek van Strafvordering bestond of bestaat zo'n uitzondering, zo wordt algemeen aangenomen, echter niet.⁴

6 Misdrijf en geen overtreding

Art. 129 rept slechts van 'misdrijf'. In het Wetboek van Strafvordering komen ook enkele relevante bepalingen voor die op overtredingen zien (bijv. art. 257*a* over het uitvaardigen van een strafbeschikking en art. 382 over de competentie van de kantonrechter). Een lacune bestaat hier niet, omdat poging tot, voorbereiding van en medeplichtigheid aan overtreding niet strafbaar zijn (art. 45, 46 en 52 Sr).

7 Andere wetgeving

Voor strafvordering met een basis in het wetboek die een materieelrechtelijke stap naar buiten doet, geldt ook de bepaling van art. 129. Zo kan een bevel tot voorlopige hechtenis bijvoorbeeld ook worden afgegeven voor poging tot het verkopen van hennep (art. 129 Sv jo. art. 67 lid 1 sub *c* Sv jo. art. 11 lid 2 Opiumwet).⁵ Strikt genomen bestaat voor andere strafprocessuele wetgeving echter geen regeling, omdat de betekenisartikel, betreffende sommige 'in het wetboek' voorkomende uitdrukkingen, zich daartoe immers niet uitstrekt. Uitzondering is art. 4 WED, dat – afgezien van de voor die wetgeving niet relevante voorbereiding – hetzelfde bepaalt als art. 78 Sr en art. 129 Sv. Onzes inziens zal redelijke wetsuitleg echter in voorkomend geval met zich moeten brengen dat op de betekenisartikel acht wordt geslagen. De opsporingsambtenaar zal dan bij ernstige bezwaren voor het pogen om hennep te verkopen, een verdachte ook aan zijn kleding mogen onderzoeken, al ontleent hij die bevoegdheid aan een bijzondere strafvorderlijke bepaling (art. 9 lid 2 Opiumwet) en niet aan een pendant in het Wetboek van Strafvordering, waarop art. 129 Sv rechtstreeks van toepassing is.

1. Zie HR 28 oktober 1929, *NJ* 1930, 310. Daarover J.M. Reijntjes, aant. 5 op art. 67 (suppl. 155, juni 2006) en Corstens 2009, p. 405.

2. Zie voor voorbeelden ook aant. 1*a* op art. 78 Sr (februari 2008), in: Noyon/Langemeijer/Rommelink).

3. Smidt (Strafrecht) 1891, I, p. 528.

4. Ook zo Blok & Besier 1925, I, p. 396; Van Bemmelen 1957, p. 81; M. Barel & P.P.J. van der Meij, aant. 2 op art. 129, in: *T&C Strafvordering* 2009.

5. Vgl. Corstens 2009, p. 406.